

Nyrer

Utarbeidet av Aslaug Sødahl Myrseth, sykepleier, og Anna Varberg Reisæter, nyrelege, Rikshospitalet 2003.
Revidert, Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet, 2015.

Nyrene ligger under de nederste ribbeina bak mot ryggen. Hos voksne er nyrene ca 12 cm lange, og veier ca 180 gram.

Hvordan skal nyrene fungere?

Nyrene er et livsviktig organ med tre hovedfunksjoner:

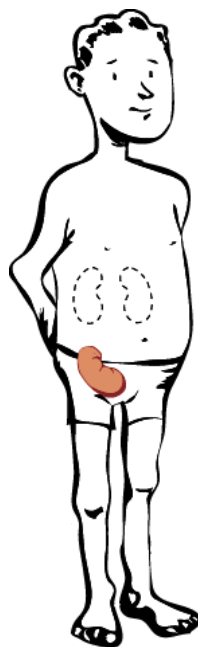
- Skille ut overskudd av salter og vann
- Skille ut avfallsstoffer som f.eks. urinstoff og kreatinin
- Produsere hormoner som er viktige for regulering av blodtrykket, og for produksjonen av røde blodlegemer

Hvis den transplanterte nyren fungerer tilfredsstillende har den en funksjon tett opp til friske nyrer. Det kan ta tid før de ulike funksjonene kommer i gang etter transplantasjonen.

Hva er årsaken til nyresvikt?

Nyresvikt kan skyldes:

- Langvarig høyt blodtrykk
- Diabetes
- Betennelsestilstander i selve nyren eller nyrebekkenet
- Medfødte misdannelser -cystenyrer

- Bindevevssykdommer
- Nyrestensykdrom
- Forgiftninger

Behandling

Behandlingen for alvorlig kronisk nyresvikt (stadium 5) er dialyse eller transplantasjon.

Transplantasjon av nyre

Transplantasjonen tar cirka fire timer. Den nye nyren opereres inn i bekkenhulen på høyre eller venstre side gjennom det som kalles et transplantasjonssnitt. Ved å plassere nyren her blir selve operasjonen enklere og operasjonssåret mindre. Det blir også lettere å undersøke og evt. ta prøver av nyren senere. Blodårene på den nye nyren blir koblet til blodårene i bekkenhulen, og urinlederen blir koblet til urinblæren. Hvis du har et dialysekateeter i bukhulen (PD-kateeter) tas dette bort under transplantasjonen. Som regel begynner nyren å produsere urin umiddelbart, men det er ikke uvanlig at det kan ta noen dager før nyren fungerer tilfredsstillende. I noen tilfeller kan det ta lengre tid før nyren kommer i gang. Det kan da bli nødvendig med dialyse i ventetiden.

Fjerning av egne nyrer

De aller fleste kan beholde sine egne nyrer, men gjentatte urinveisinfeksjoner, store cystenyrrer og alvorlige blodtrykksproblemer kan gjøre at de må fjernes. Dette gjøres gjennom et operasjonssnitt som går fra under brystbeinet til nedenfor navlen, også kalt midtlinjesnitt. Den nye nyren kan settes inn gjennom det samme snittet eller et transplantasjonssnitt. Hvis du får nyre fra levende giver kan dette gjøres samtidig med transplantasjonen, men ikke når man får nyre fra avdød giver.